

Dönem: 23

Yasama Yılı: 3

TBMM

(S. Sayısı: 318)

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransa Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/645)

Not: Tasarı Başkanlıkça; tali olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna, esas olarak da Dışişleri Komisyonuna havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

22/9/2008

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-1626/3911

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 26/8/2008 tarihinde kararlaştırılan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransa Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GEREKÇE

Yatırımların karşılıklı teşviki ve korunması anlaşmalarının ana amacı; beraberinde yalnızca sermaye değil, aynı zamanda teknoloji, yönetim becerisi, çeşitli pazarlara giriş imkanını da getiren doğrudan yabancı yatırımları taraf ülkeler arasında teşvik etmek ve ilgili ülkenin hukuk düzeni içinde bu yatırımların korunmasını sağlamaktır.

Ülkemiz müteşebbis ve sermayesinin dış ülkelere açılması, aynı zamanda yabancı yatırım ve ileri teknolojinin ülkemize gelmesi yolu ile ekonomimizin küreselleşen dünya ekonomisi içinde etkin bir şekilde yer alması, genel ekonomik politikamızın ana hedefleri arasındadır. Bu çerçevede, ülkemize yapılan doğrudan yabancı sermaye yatırımlarının korunması ve daha fazla yabancı sermaye gelişiminin özendirilebilmesi için, yatırım ve ticaret ilişkilerimizin yoğun olduğu veya bu ilişkilerin gelişmesine yönelik potansiyele sahip olduğu düşünülen ülkelerle, yatırımların karşılıklı teşviki ve korunması anlaşmalarının imzalanmasına başlanmıştır. Ülkemizin sermaye ihraç eder hale gelmesi ile bu süreç hızlandırılmış ve bugüne kadar birçok ülke ile yatırımların karşılıklı teşviki ve korunması anlaşması yapılmıştır.

Bu doğrultuda 15 Haziran 2006 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransa Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması" ile;

-Anlaşmaya taraf ülke sınırları içinde gerçekleştirilen yabancı sermayeli yatırımların ve ilgili faaliyetlerin tabi olacağı muameleyi belirleyerek ekonomik işbirliği için uygun koşulları oluşturmak,

-Türkiye ve Fransa'da yabancı yatırımların kamulaştırma ve devletleştirme yönünden tabi olacağı muamele ve sahip olduğu haklara açıklık getirmek,

-Her iki ülkede, yabancı yatırımcı ile devlet arasında yatırımlarla ilgili çıkabilecek ihtilafların çözüm yollarını tespit etmek

hususları düzenlenmiştir.

Daha istikrarlı bir yatırım ortamının teminini öngören bu Anlaşma ile birlikte iki ülke arasındaki sermaye akışında artış gerçekleşmesi beklenmektedir. Anlaşma, yatırımcılara ekonomik ve yasal güvence verirken, ilgili ülkelere herhangi bir yeni yük getirmemektedir.

Anlaşma ekinde yer alan ve Anlaşma'nın ayrılmaz bir parçasını oluşturan Protokol ise Anlaşma'nın 5. ve 8. maddelerinin uygulanmasına ilişkin çerçeveyi çizmektedir. Buna göre; Protokol, Anlaşma'nın gelirlerin transferine ilişkin 5. maddesinin; akit tarafların bir serbest ticaret alanına, gümrük birliğine, ortak pazara, ekonomik veya parasal birliğe veya herhangi başka bir bölgesel işbirliği veya entegrasyon teşekkülüne katılımı ya da ortaklığından kaynaklanan hak ve yükümlülükleri ile uluslararası yükümlülüklerinin iyi niyetle icrasına engel oluşturmayacağını hükme bağlamaktadır.

Diğer yandan, Protokol; Anlaşma'nın "Bir Akit Taraf ile Diğer Akit Tarafın Yatırımcıları Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü" başlıklı 8. maddesinde belirtilen uyuşmazlık çözüm mekanizmalarına yönelik olarak, Türkiye Cumhuriyeti'nin, Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez'in yargı yetkisini hangi kayıtlar altında kabul ettiğini açıklığa kavuşturmaktadır. Bu çerçevede; yalnızca yabancı sermaye ile ilgili yürürlükteki mevzuat çerçevesinde izin verilmiş ve fiilen yatırım faaliyeti başlamış olan yatırımlardan kaynaklanan uyuşmazlıkların adı geçen Merkez'e götürülebilmesine olanak tanımaktadır. Bununla birlikte Protokol, Türk mahkemelerinin münhasır yetkisinde bulunması dolayısıyla Türkiye'de mevcut gayrimenkuller üzerindeki mülkiyet ve ayni hak uyuşmazlıklarının söz konusu Merkez veya diğer herhangi bir uluslararası tahkim mekanizmasına götürülemeyeceğini hükme bağlamaktadır.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

29/12/2008

Esas No.: 1/645

Karar No.: 107

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 22/9/2008 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 6/10/2008 tarihinde tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransa Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı", Komisyonumuzun 17/12/2008 tarihli 20 nci toplantısında Dışışleri Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde Anlaşma ile;

-Bir taraf ülkenin kendi ülkesindeki diğer taraf ülke yatırımcılarına, üçüncü ülkeler yatırımcılarına tanıdığı haklar ve kolaylıklardan daha azını tanımaması,

-Akit tarafların ayrımcılık yapılmaksızın kamu yararı ve hukuki sürece uygunluk dışında yatırımlara kamulaştırma veya devletleştirme uygulamaması,

- Yatırımlardan elde edilen gelirlere transfer serbestliği sağlanması,

-Anlaşma kapsamında ortaya çıkabilecek uyuşmazlıkların çözülememesi halinde Tahkime başvurulması ve usulü,

konularında düzenlemeler öngörülmüştür.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

-Fransa'nın ekonomik ve ticari olarak önemli ortaklarımızdan biri olduğu ve büyüklük olarak ihracat yaptığımız ülkeler sıralamasında 4, ithalat yaptığımız ülkeler sıralamasında ise 6 ncı durumda bulunduğu,

-Fransa ile 2007 yılında 13 milyar Dolarlık ticaret hacmimizin olduğu ve 2008 yılının ilk 10 ayında rakamın 14 milyar Dolara çıktığı,

-Anlaşma ile iki ülke arasında mevcut ticari ilişkilerin daha üst düzeye çıkarılmasının amaçlandığı, ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da be-nimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 2 nci maddesinde yürürlük ve yürütme maddesi birlikte düzenlenmiş, ancak, günümüze kadar yapılan Meclis uygulamalarında yürürlük ve yürütme maddelerinin tek bir maddede düzenlenmesine rastlanmadığı için verilen önergelerin kabulüyle yürürlük maddesi 2 nci ve yürütme maddesi de 3 üncü madde olarak Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Tasarının tümü yapılan değişikliklerle oya sunulmuş ve Komisyonumuzca oybirliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Tekirdaę Milletvekili Necip Taylan ve Hatay Milletvekili Fevzi Şanverdi'nin Komisyon raporu üzerine özel sözcüler olarak atanması Komisyon tarafından kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Üye
<i>H. Murat Mercan</i>	<i>Mehmet Ceylan</i>	<i>Ahmet Deniz Bölükbaşı</i>
Eskişehir	Karabük	Ankara
Üye	Üye	Üye
<i>Metin Yılmaz</i>	<i>Fevzi Şanverdi</i>	<i>Canan Kalsın</i>
Bolu	Hatay	İstanbul
	(Bu Raporun Özel Sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
İlhan Kesici	Sebahat Tuncel	<i>Canan Arıtman</i>
İstanbul	İstanbul	İzmir
(İmzada Bulunamadı)	(İmzada Bulunamadı)	
Üye	Üye	Üye
<i>Abdürrezzak Erten</i>	<i>Hüseyin Tuęcu</i>	<i>Mehmet Şahin</i>
İzmir	Kütahya	Malatya
Üye	Üye	Üye
Metin Ergun	<i>Abdullah Veli Seyda</i>	<i>Necip Taylan</i>
Muęla	Şırnak	Tekirdaę
(İmzada Bulunamadı)		(Bu Raporun Özel Sözcüsü)

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE FRANSA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA YATIRIMLARIN KARŞILIKLI
TEŞVİKİ VE KORUNMASI ANLAŞMASI
VE EKİ PROTOKOLÜN ONAYLANMASI-
NIN UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR
KANUN TASARISI**

MADDE 1 - (1) 15 Haziran 2006 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransa Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması" ve eki "Protokol"ün onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer ve hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE FRANSA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA YATIRIMLARIN KARŞILIKLI
TEŞVİKİ VE KORUNMASI ANLAŞMASI
VE EKİ PROTOKOLÜN ONAYLANMASI-
NIN UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR
KANUN TASARISI**

MADDE 1 - Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2 - (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

C. Çiçek

Devlet Bakanı

M. Aydın

Devlet Bakanı

N. Çubukçu

Adalet Bakanı

M. A. Şahin

Dışişleri Bakanı

A. Babacan

Bayındırlık ve İskân Bakanı

F. N. Özak

Tarım ve Köyişleri Bakanı

M. M. Eker

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. Yazıcı

Devlet Bakanı

M. Başesgioğlu

Devlet Bakanı

M. Şimşek

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Maliye Bakanı V.

M. Z. Çağlayan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

F. Çelik

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Günay

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

N. Ekren

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

Devlet Bakanı

M. S. Yazıcıoğlu

İçişleri Bakanı

B. Atalay

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. Z. Çağlayan

Çevre ve Orman Bakanı

V. Eroğlu

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
FRANSA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASI ANLAŞMASI

Bundan sonra "Akit Taraflar" olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fransa Cumhuriyeti Hükümeti,

İki devlet arasındaki ekonomik işbirliğini güçlendirmek ve Türkiye'deki Fransız yatırımları ve Fransa'daki Türk yatırımları için uygun koşullar yaratmak arzusu ile,

Bu yatırımların teşviki ve korunmasının, ekonomik kalkınmalarının yararına olarak, iki ülke arasındaki sermaye ve teknoloji transferinin teşvikinde başarılı olacağını kabul ederek,

Aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır:

MADDE 1

Tanımlar

İş bu Anlaşmada:

1-"Yatırım" terimi, bir Akit tarafın yatırımcısı tarafından diğer Akit Taraf ülkesinde, bu Akit Tarafın mevzuatına uygun olarak yatırılan her türlü varlığı ve bunlarla kısıtlı olmamak koşuluyla, özellikle, aşağıdakileri kapsar:

a)taşınır ve taşınmaz mallar, aynı zamanda ipotek, ihtiyati haciz, intifa hakkı, rehin ve benzeri haklar gibi diğer aynı haklar;

b)hisse senetleri, pay senetleri ve şirketlere iştirakin diğer doğrudan veya dolaylı şekilleri;

c)yeniden yatırımda kullanılan gelirler, para alacakları ve bir yatırımla ilgili finansal değeri olan diğer haklar, özellikle, yukarıdaki paragrafta belirtilen şirketlere iştirakle ilişkili borçlardan kaynaklanan alacaklar;

d) fikri ve sınai mülkiyet hakları (patentler, lisanslar, ticari markalar, sınai modeller ve maketler gibi) teknik işlemler, ticari isimler ve peştemaliye;

e) aşağıda tanımlandığı gibi, her bir Akit Tarafın Ülkesinde doğal kaynakların aranması, geliştirilmesi, çıkarılması veya işletilmesi imtiyazlarını da içerecek şekilde, kanun veya sözleşme ile tanınan iş imtiyazları;

Varlıkların yatırım biçiminde herhangi bir değişiklik, ülkesinde yatırım yapılan Akit Tarafın mevzuatına aykırı olmadığı sürece, bunların yatırım olma niteliğini etkilemeyecektir.

2- "Yatırımcı" terimi:

a) bir Akit Tarafın vatandaşlığını haiz olan gerçek kişiler,

b) bir Akit Tarafın ülkesinde bu Akit Tarafın mevzuatına uygun olarak kurulmuş bulunan ve yönetim merkezi veya etkin iktisadi faaliyetleri o Akit Tarafın ülkesinde bulunan şirketleri ifade eder.

3- Merkezi üçüncü bir ülkede bulunan ve bir Akit Taraf yatırımcıları tarafından doğrudan veya dolaylı olarak yönetilen bir şirket; bu üçüncü ülke ile ülkesinde yatırım yapılan Akit Taraf arasında yatırımların korunması ve teşvikine yönelik yürürlükte bir anlaşma olmadığı sürece, söz konusu anlaşmanın yatırımlara bu Anlaşma ile olduğundan daha elverişli bir muamele tanıdığı düzeye kadar, bu Anlaşma ile sağlanan korumadan yararlanacaktır.

4- "Gelirler" terimi, belirli bir dönem boyunca yatırım sonucu ortaya çıkan karlar, royaltiler ve faiz ve temettüleri gibi tüm meblağları ifade eder.

5- "Ülke" terimi, her iki Akit Taraf açısından, ülkesini, karasularını, aynı zamanda uluslararası hukuka uygun olarak üzerinde doğal kaynakların keşfedilmesi, işletilmesi ve korunması amaçları için üzerinde yargılama veya egemenlik haklarına sahip olduğu deniz alanlarını ifade eder.

MADDE 2

Uygulama Alanı

Bu Anlaşma, yürürlüğe girdiği tarihte mevcut bulunan yatırımlar yanında, yürürlüğe girmesinden sonra gerçekleştirilmiş yatırımlara da uygulanacaktır.

MADDE 3

Yatırımların Teşviki, Korunması ve Uygulanacak Muamele

1- Her bir Akit Taraf, kendi ülkesinde, diğer Akit Taraf yatırımcılarının yatırımlarını teşvik edecek, bunlar için uygun koşullar yaratacak ve bu tür yatırımları, mevzuatın tanıdığı yetkileri kullanma hakkı saklı kalmak üzere, herhangi bir üçüncü devletin yatırımcılarına benzeri durumlarda sağlanan koşullardan daha az elverişli olmayacak biçimde kabul edecektir.

2- Her bir Akit Taraf, gelirler de dahil olmak üzere, diğer Akit Taraf yatırımcıları tarafından kendi ülkesinde yapılan yatırımlara, uluslararası hukuk ilkelerine uygun olarak adil ve eşit muamelede bulunacak ve hangisi daha elverişli ise, kendi yatırımcılarının veya herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarının yatırımlarına uyguladığından daha az elverişli olmayan bir muamele tanıyacaktır.

3- Her bir Akit Taraf kendi ülkesi dahilinde, diğer Akit Taraf yatırımcısına, yatırımları ve yatırımlarla ilgili faaliyetlerine ilişkin olarak, hangisi daha elverişli ise, kendi yatırımcılarına ya da herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarına gösterilen muameleyi tanıyacaktır. Bu kural, bir yatırıma ilişkin profesyonel faaliyetler çerçevesinde, diğer Akit Taraf ülkesinde çalışmaya izinli bir Akit Tarafın vatandaşlarına da uygulanacaktır.

4- Bu muamele, bir Akit Taraf tarafından üçüncü bir ülke yatırımcısına bir serbest ticaret bölgesine, gümrük birliğine, ortak pazara ya da diğer herhangi bir biçimdeki bölgesel iktisadi organizasyonlara iştiraki ya da onlarla ilişkisi nedeniyle tanınan imtiyazları içermeyecektir.

5- Bu madde hükümleri, vergi konularına uygulanmayacaktır.

6-Bu sözleşmenin hükümleri, Akit Tarafları, yabancı şirketlerin yatırımlarını ve bu şirketlerin görsel-işitsel ürünler başta olmak üzere, kültürel ürünlere ilişkin faaliyet koşullarını düzenleyici her türlü önlemi almasını engelleyecek şekilde yorumlanamaz.

7-Kendi iç mevzuatları çerçevesinde Akit Taraflar, bir Akit Taraf vatandaşlarının diğer Akit Taraf ülkesinde bulunan yatırımla ilgili giriş ve ikamet izni, çalışma ve seyahat izin taleplerini lehe olacak şekilde inceleyecektir.

MADDE 4

Kamulaştırma ve Tazminat

1- Bir Akit Taraf yatırımcıları tarafından gerçekleştirilen yatırımlar, diğer Akit Tarafın ülkesinde tam ve eksiksiz korumadan ve güvenlikten yararlanacaktır.

2- Hiçbir Akit Taraf, kamu yararına, hukuki sürece uygun olarak ve bu tedbirlerin ayrımcı olmaması durumu hariç, diğer Akit Taraf yatırımcılarının kendi ülkesinde bulunan yatırımları için, doğrudan veya dolaylı olarak, kamulaştırma veya devletleştirme veya el koyma etkisi doğuracak diğer herhangi bir önlem almayacaktır.

Alınması muhtemel el koymaya yönelik tüm tedbirler, miktarı, ilgili yatırımların gerçek değeri esas alınarak hesaplanacak ve bu önlemler kamu bilgisine sunulmadan hemen önce geçerli bulunan normal iktisadi duruma uygun olarak belirlenecek hızlı ve yeterli tazminata neden teşkil edecektir.

Bahsi geçen tazminatlar, miktarlar ve ödeme koşulları, el koyma tarihinden daha geç olmayacak şekilde belirlenecektir. Bu tazminat etkin olarak gerçekleştirilebilir olmalı, gecikme olmaksızın ödenmeli ve serbestçe transfer edilebilir olmalıdır. Ödeme tarihine kadar tazminat, uygun bir faiz oranı üzerinden hesaplanacak faiz getirisi sağlayacaktır.

3-Yatırımları, diğer Akit Tarafın ülkesinde meydana gelen savaş veya diğer silahlı çatışma, iç karışıklık, olağanüstü hal veya ayaklanma nedeniyle zarar gören bir Akit Taraf yatırımcıları, diğer Akit Tarafa kendi yatırımcılarına veya en çok kayırılan ülke yatırımcılarına uygulananndan daha az elverişli olmayacak muameleden faydalanacaktır.

MADDE 5

Ülkesine İade ve Transfer

1-Her bir Akit Taraf, bir yatırımla ilgili bütün transferlerin, kendi ülkesinden yurtdışına veya yurtdışından kendi ülkesine, serbestçe ve gecikme olmaksızın yapılmasına izin verecektir. Bu gibi transferler aşağıdakileri içerir:

- a)gelirler;
- b)bir yatırımla ilgili yasal olarak bağitlanmış bulunan borçlardan doğan anapara ve faiz ödemeleri;
- c)yatırılan sermaye üzerinden sermaye kazançları da dahil olmak üzere, yatırımın kısmen veya tamamen tasfiyesinden elde edilen kazanç;
- d)yukarıdaki 4. Maddede öngörülen tazminat;
- e)bir yatırım uyumsuzluğundan kaynaklanan ödemeler;
- f) onaylanmış bir yatırımın sonucu olarak diğcr Akit Taraf ülkesinde çalışmasına izin verilmiş her bir Akit Taraf vatandaşlarının kazancı,

2-Transferler, transfer tarihinde geçerli olan piyasa döviz kuru üzerinden serbestçe çevrilebilir bir para birimiyle yapılacaktır.

3-Ciddi ödemeler dengesi güçlükleri ve dış finansal zorluklar veya bunların tehdidi durumunda, her bir Akit Taraf transferleri, geçici olarak, aşağıdaki şekilde olmak koşuluyla sınırlayabilir :

- a)diğcr Akit Tarafa derhal bildirilecek;
- b)Uluslararası Para Fonu Anlaşması hükümleriyle uyumlu olacak;
- c)her durumda 6 ayı aşmayacak;
- d)adil, ayrımsız ve iyiniyet temelinde uygulanacaktır.

MADDE 6

Halefiyet

Bir Akit Tarafın sigortalayanı, bir Akit Taraf yatırımcısı tarafından diğcr Akit Taraf ülkesinde yapılan yatırım için ticari olmayan risklere karşı verilen garantinin sonucu olarak bunlara ödeme yaparsa, bu durumda sigortalayan, bahsi geçen yatırımcının hakları ve eylemleri açısından tam halef olma hakkına sahiptir.

Bahsi geçen ödemeler, garantiden yararlanan yatırımcının, yatırımın sigorta sözleşmesi kapsamında yer almayan kısmı için ICSID'e başvuru hakkını etkilemez.

Bir Akit Taraf ile sigortalayan arasındaki uyumsuzluklar, bu Anlaşmanın 8 inci maddesi hükümlerine uygun olarak çözümlenecektir.

MADDE 7

Daha Elverişli Düzenlemeler

Bu Anlaşma, yatırımlara veya ilgili faaliyetlere, benzer durumlarda bu Anlaşma ile benimsenenden daha elverişli muameleye tabi tutan:

- a) Her bir Akit Tarafın kanun ve tüzüklerine, idari uygulama veya yöntemlerine ya da idari veya yargısal kararlarına,
- b) Uluslararası yasal yükümlülükler,
- c) Bir yatırım anlaşması veya yatırım izni kapsamındaki de dahil olmak üzere, Akit Taraflardan biri tarafından üstlenilen yükümlülükler aykırılık teşkil etmeyecektir.

MADDE 8

Bir Akit Taraf ile Diğer Akit Tarafın Yatırımcıları Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1-Bir Akit Taraf ile diğer Akit Tarafın yatırımcısı arasında yatırımcının Akit Taraf ülkesinde bu Anlaşma kapsamında gerçekleştirdiği yatırıma ilişkin her türlü uyuşmazlık, ilgili taraflar arasında dostane bir şekilde çözümlenecektir.

2- Anlaşmazlık taraflardan biri veya diğeri tarafından ileri sürülmesinden itibaren 6 aylık bir süre içinde çözümlenemezse, yatırımcının talebi üzerine, anlaşmazlığa taraf bulunan Akit Tarafın mahkemelerine veya Washington'da 18 Mart 1965 'te imzaya açılan Devletlerle Diğer Devletlerin Vatandaşları Arasındaki Yatırım Anlaşmazlıklarının Çözüm Sözleşmesi ile oluşturulan Uluslararası Yatırım Anlaşmazlıkları Çözüm Merkezi (ICSID) tahkimine sunulabilir. Yatırımcı uyuşmazlığı, mahkeme ya da tahkime sunduğunda ya da sunmayı kabul ettiğinde, seçmiş olduğu prosedür nihai olacaktır.

MADDE 9

Akit Taraflar Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1-Bu Anlaşmanın yorumu ya da uygulanmasına ilişkin anlaşmazlıklar, doğrudan ve anlamlı müzakereler yoluyla giderilecektir.

2-Eğer anlaşmazlık bir Akit Tarafça ileri sürülmesinden itibaren 6 aylık bir süre içinde çözümlenemezse, iki taraftan birinin talebiyle bir hakem mahkemesine sunulabilir.

3-Bahsi geçen Mahkeme, her bir özel olay için, aşağıdaki şekilde oluşturulacaktır:

Her Akit Taraf bir hakem seçecektir ve böylece seçilen iki hakem, karşılıklı anlaşma ile, üçüncü bir ülke vatandaşı olması gereken ve Akit Taraflarca Mahkemenin başkanı olarak atanacak üçüncü bir hakem seçecektir. Tüm hakemler, bir Akit Tarafın anlaşmazlığı tahkime götürme niyetini diğer Akit Tarafa bildirmesinden itibaren 2 ay içinde seçilmelidir.

4-Yukarıdaki paragraf 3'te belirtilen sürelerin yerine getirilmemesi halinde her iki Akit Taraf, herhangi bir diğer Anlaşmanın yokluğunda, Birleşmiş Milletler Teşkilatı Genel Sekreterini gerekli atamaları yapması için davet edecektir. Genel Sekreterin taraflardan birinin vatandaşı olması halinde ya da bahsi geçen görevi yerine getirmesinin başka şekilde engellenmesi durumunda, kıdem olarak Genel Sekreter'den sonra gelen Sekreter Yardımcısı gerekli atamaları yapacaktır.

5-Mahkeme oy çokluğu ile karar verecektir. Kararlar nihai ve Akit Tarafları yasal olarak bağlayıcı olacaktır.

Mahkeme kendi usul kurallarını oluşturacaktır. Akit Tarafların talebi halinde yargılamayı yorumlayacaktır. Özel durum ve koşullar nedeniyle, Mahkeme tarafından aksi kararlaştırılmadığı takdirde, hakem ücretlerini de içeren yargılama masrafları, her iki Akit Taraf arasında eşit olarak paylaşılacaktır.

6-Uyuşmazlık çözüm yöntemi her iki Akit Tarafın ülkesel statüsüne ilişkin sorunlara uygulanmayacaktır.

7-Uyuşmazlık, aynı uyuşmazlığın madde 8 kapsamında daha önceden bir başka uluslararası tahkim merkezine sunulması halinde, bu madde hükümlerine göre uluslararası tahkim merkezine sunulmayacaktır. Bu durum, her iki Akit Taraf arasındaki doğrudan ve anlamlı müzakereleri engellemeyecektir.

MADDE 10

Yürürlüğe Giriş

Her bir Akit Taraf diğer Tarafa, son bildirim alınması tarihinden itibaren 1 ay sonra yürürlüğe girecek Anlaşmanın, yürürlüğe girmesine ilişkin anayasal prosedürlerinin tamamlandığını bildirecektir.

İşbu Anlaşma, başlangıç olarak 10 yıllık bir süre için geçerli olacaktır. Bu sürenin bitiminden sonra Anlaşma, taraflardan biri, diplomatik kanallar yoluyla 1 yıllık yazılı fesih bildiriminde bulunmadığı sürece yürürlükte kalacaktır.

İşbu Anlaşmanın geçerlilik süresinin sona erdirilmesi durumunda, Anlaşmanın yürürlükte olduğu sırada yapılan yatırımlar, Anlaşma hükümlerinin korumasından ek bir 15 yıllık süre boyunca faydalanmaya devam edecektir.

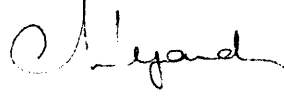
İşbu Anlaşma Ankara'da, 15 Haziran 2006 tarihinde iki suret halinde Türkçe ve Fransızca dillerinde, her iki metin de eşit asıllar olarak imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti Adına

Fransa Cumhuriyeti
Hükümeti Adına

Ali BABACAN
Devlet Bakanı

Christine LAGARDE
Dış Ticaretten Sorumlu Delege Bakan

PROTOKOL

Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına ilişkin bu Anlaşmanın, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransa Cumhuriyeti Hükümeti arasında imzalanması esnasında, Akit Taraflar, işbu Anlaşmanın ayrılmaz bir parçasını oluşturan aşağıdaki hususlarla ilgili olarak da mutabakata varmışlardır:

5. Madde ile ilgili olarak:

Bu Madde'nin bentlerinde yer alan düzenlemeler, bir Akit Tarafın, bir serbest ticaret alanına, bir gümrük birliğine, bir ortak pazara, bir ekonomik veya parasal birliğe veya herhangi başka bir bölgesel işbirliği veya entegrasyon teşekkülüne katılımı ya da ortaklığından kaynaklanan hak ve yükümlülükleri ile uluslararası yükümlülüklerinin iyi niyetle icrasına engel oluşturmaz.

8. Madde ile ilgili olarak:

"Devletlerle, Diğer Devletlerin Vatandaşları Arasındaki Yatırım İhtilaflarının Çözümüne İlişkin Sözleşme" nin 25. Maddesi'nin 4. bendine uygun olarak, Türkiye Cumhuriyeti'nin 3 Mart 1989 tarihinde, Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez (ICSID)'e sunmuş olduğu bildirimine uygun olarak,

- Türkiye Cumhuriyeti'nin yabancı sermaye konusundaki ilgili mevzuatına uygun olarak, eğer varsa, gerekli izni almış olan ve etkin olarak başlamış doğrudan yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan ihtilaflar, Merkezin (ICSID) yetkisine tabi olacaktır.
- Gayrimenkul mallar üzerindeki mülkiyet hakları ve aynı haklara ilişkin ihtilaflar, tamamen Türk mahkemelerinin yetkisi altındadır ve bu sebeple bu uyuşmazlıklar Merkeze (ICSID) veya diğer herhangi bir uluslararası uyuşmazlıkların çözümü mekanizmasına sunulmayacaktır.

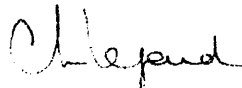
İşbu Protokol Ankara'da, 15 Haziran 2006 tarihinde, iki suret halinde Türkçe ve Fransızca dillerinde, her iki metin de eşit asıllar olarak imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti Adına

Fransa Cumhuriyeti
Hükümeti Adına

Ali BABACAN
Devlet Bakanı

Christine LAGARDE
Dış Ticaretten Sorumlu Delege Bakan